

КИШЛОК ХАКЖАТИ

1990 йил 1 июль
ЯКШАНБА
№ 148 (4.941)

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг газетаси

1974 йил 1 январдан буён нашр этилади

Душанбадан ташқари ҳар куни чиқади

Баҳоси 3 тийин

Эртага Ватанимиз пойтахти Москвада Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVIII съезди ўз ишни бошлайди

КПСС XXVIII съезди делегатларидан бир гуруҳи.

Н. МУХАММАДЖОНОВ олган сурет.

Сўз—съезд делегатларига

ДИЛ МУДДАОСИ

Санобар МУРОДОВА,
Гузор районидagi
«Партия XXII съезди» колхози
бригада бошлиғи

Неча йиллардан буён пахтакор, унинг захматли меҳнати шонур ёзувчилар томонидан махз эtib келинди. Кўкемизга кўш-кўш орден ва медалларни таqиб қўйишди. Бизга атаб ҳаво мавжлари орқали қўшиқлар янгради. Аммо қишлоқларимизни қиёфаси, яшаш шароитимиз ўша-ўшалгича қолди.

Бизнинг бригадада 25 киши меҳнат қилади. Муаммолар, камчиликлар жуда кўп. Аммо одамлар нолишмайди. Эрта тондан кун ботунига қадар далада, 45 тарава жасирмада эгат оралиши бир тасаввур қилиш. Бунинг устига тушликда тузқорқоқ егулик, етарли сув бўлмаса. Яхши эслаймиз, даламизга жуда кўп комиссиялар келган. Гаҳбарлар меҳнат биз учун адога айланганлигини ўз қўзлари билан кўриб муаммоларни қисқа вақт ичда ҳақ этишга ваъда беришган. Йиллар ўтди. Аммо ўзгариш йўқ. Ўтган йили зарпунослар қаҳрамо-

нона меҳнат қилишди. Ҳар гектар ердан пландаги 26,5 центнер ўрнига 35 центнердан пахта ҳосили йиғиштириб олдик. Қўлимиз бироз пул курди. Аммо ҳали пахтакор меҳнати муносиб қадрланаётгани йўқ. Ўз ҳосилимиздан олинмаган шелуха, шрот ва бошқа маҳсулотларга зоримиз. Молларимизни тўйимли озуқа билан боқиб муаммо. Ўзбекистон Компартиясининг XXII съездида халқимиз дилдаги гаплар ўртага ташланди. Чундан ҳам марказ билан, бошқа регионлар билан муносабатларимиз шартнома асосида қурилиши керак. Бунда давлат буюртмаси ҳам баб-баравар масъулиятли ва ўзаро мажбуриятлар юклайдиган шартнома сифатида қайтариллиши мақсадга мувофиқ. Мустиқлиқни маҳдудлик деб эмас, асинсча, интеграция алоқаларини тенг ҳўқўқ, ўзаро манфаат асосида ривожлантириш деб тушуниш керак. Узоқ вақт бу сўзни ишлатишдан ҳайқиб, қандайдир савдогарчилик, худбинликка йўйиб кетдик. Аслида эса бу иқтисодий муносабатларнинг энг муҳим мезонидир. Умуман, ҳар бир масалани «бунинг Ўзбекистонга нафи борми ёки йўқми?», деган тахлитда кўриб чиқиш керак. КПСС XXVIII съездида сўз беришса, шўбҳасиз, пахтакор меҳнатини қадрлаш, обрў-эътиборини ошириш ҳақида гапирмаган.

УМИДИМ КАТТА

Гулчехра ТУРҒУНОВА,
Марғилондаги «Атлас»
бирлашмасининг тўқувчиси,
Фарғона область партия
комитети бюросининг аъзоси

Узоқ вақт бир жойда депсиниб турган жамият бирдан оёққа қалди. Одамлар онги, тушунчаси ўзгариб борапти. Қарангки, яхши яшашшлар, дейишса, хурсанд бўлиб кетаверибмиз. Иш шароити, оилавий аҳволимиз ҳақида жиддийроқ ўйлаб ҳам кўрмабмиз. Бутун эса бараварига нуқсонларни таққид қилишга ўтиб кетдик. Хўш, нега шундай бўлди?

Кўп бор ўзимча мушқоҳада қилиб кўрдим. Олдий ишчи сифатида оилани тебратаман деб тинимсиз меҳнат қиламан. Уй қаровисиз қолиб кетмаслигини ўйлаб, кўпгича учинчи сменалда ишлайман. Лекин шунда ҳам ташвишларим камайиб қолмайпти. Ўзбекистон Компар-

тияси XXII съездида жумҳуриятимиз мамлакатнинг асосий хом ашё базаларидан бири эканлиги, бойликларимиз сўв текинга кетаётганини очиб-ойдин айтилди. Бир-икки оиланинг яхши яшаш билан бутун халқнинг қорни тўйиб қолмайди. Шу боис Ўзбекистон партия ва ҳукумати янги раҳбариятнинг бутунги сивасатини тўла қўллаб-қувватлайман. Жумҳуриятимиз иқтисодий, сивсий мустиқликка эришмас экан, меҳнатчининг бири икки бўлмайди.

Узоққа бормай, ўзим ишлайтган «Атлас» бирлашмасидаги аҳволга тўхталиб қўя қолай. Жаҳон бозорига олтинга тенг маҳсулот ишлаб чиқарамиз. Лекин жаҳон миқёсида ўртача ишчи маошидан бир неча бор кам ҳақ оламиз. Жамиятимизнинг «Ҳар кимга — меҳнатига яраша» деган шiori қайёққа кетди?

Олдий бир коммунист сифатида шундай деб ўйлайман: жамиятимизнинг ривожланмай қолишига сабабчи коммунистик гоялар эмас. Уларни ҳаётга табиқ этишда қўпол хатоларга йўл қўйган биз — коммунистлар айбдоримиз. Ўйлайманки, партия олий анжуманида шу каби қўллаб ҳаётий масалалар ўз ечимини толади.

АЙТАР СЎЗНИ БИЛ

Юрий ЕМЕЛЬЯНОВ,
Андижон тепловоз-локомотив
депоси машинисти

сини айт, партия ўз мавқени сақлаб қола оладими ёки йўқми?
Ўйланмоқ қолдим.

— Бошинг қотдими, — дея сўзини давом эттирди мураббий. — Ҳама нарса чингаллашиб кетди. Ҳеч ким ишлашни хоҳламайди. Демократияни сафсатабозликка айлантираётган, партияга тухмат тошини отаётган кимсаларнинг таъонини тортиб қўйишни ўйламаймиз. Ҳатто ўғри, кивавурлар орамизда бе-

малол яшаб юришибди. Энг ташвишлиси — интизом сўсайди. Бу аллоҳда мамлакатни қандай қилиб танг аҳволдан олиб чиқамиз?

Иван Захаровичнинг гапларига қўйилмай йлож йўқ. Ўзим ҳам кўпчиликини ташвишлантираётган масала ҳусусида тўхтадим. Баъзи партия ходимлари норасмий ташкилотларнинг вакиллари билан учрашадиган чўқийдилар. Чўқки уларнинг кўпчилигида чўқур назарий

билим, воқеаларни таҳлил эта билиш қобилияти, дадиллик етишмайди. «Ўнг» ва «сўл» кучлар эса омма орасида қизғин фаолият юритиб, кишилар онги ва дилига таъсир этмоқдалар.

Ўз аризасига қўра КПСС сафидан чиқинчи ихтиёр эътаётганлар орасида ёшлар, алданганлар бор. Нега энди уларга бор ҳақиқатни тушутириш, тўғри йўл кўрсатиш ўрнига ақсарият ўғриларида кузатувчи бўлиб турибмиз. Бушашавер-сак, барча имкониятни бой беришимиз тайин. Яқна партиявийлик шароитида биз топшириқни кўр-қўрона бажаришга, раҳбарнинг гапини икки қилмасликка, тобеликка ўрганиб қолдик. Оқибат натижада орамизда номгагина партия аъзоси бўлиб юрган кишилар кўпайди. Фирқимча, вазиятга тўғри баҳо бериб, партиянинг софлиги ва япиллиги учун чинакам кураш бошлаш керак.

ИҚТИСОДИЁТ ЖАБҲАСИДА

СУВ КЕЛДИ!

Хоразмдаги нақирон Друзба шаҳри шаҳар тармоғида энди тоза сув оқмоқда. Бу шаҳар Орол бўйидаги Каттагина худудни санитария вазиятини соғломлаштиришга мўлжалланган Туямўйин—Урганч магистрал сув ўтказгичининг дастлабки исстеъмолчиси бўлди.

Туямўйин—Урганч сув ўтказгичи — 78 километр узунликдаги мураккаб гидротехник иншоотдир. У ўтган йўл бўйлаб ўнлаб насос станциялари, назорат пунктлари ишлатмоқда. Сув ўтказгич телемеханика ёрдамида бошқарилади. Сўзни зарарли арашшмалардан тозалаш учун эса Қизилқумдан келтирилган кварцдан қумдан фойдаланилади.

Яқин кунларда сув ўтказгич Урганчга, шунингдек Хоразмнинг Ҳазорасп, Бороғ ва Хонқа районларидаги шаҳар ва қишлоқларга жуда яхши ичимлик сув етказиб беради.

ШОЛИ УРНИГА
БУҒДОИ

«Шоли» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг мутахассислари Қорақалпоғистонда нағмигарчиликнинг тақриблиги туфайли йилдан йилга камроқ майдонларда етиштириладиган шоли ўрнини қишлоқ экин экинчи тақлиф қилдилар. Улар бу ерда бошқа доғли экинлар — жавдари ва оқ бўғдойдан мўл ҳосил олиш мумкинлигини амалда исботлаб бердилар.

«МАЛИНАДЕК
ШИРИН ТУРМУШ»...

Бўстонликнинг тайёрловчилар учун бу ибора ҳозир ўзга маъно касб этган: ҳозир аҳолидан мева, резавор мева ва сабзавотлар сотиб олиш аважда. Ҳар кун қабул пунктларига фақат миллионнинг ўзидан 2—3 тонна келтирилоқда.

Тайёрловчиларнинг консерва цехи икки сменалда ишламоқда. У йилга миллион шартли банкдан кўпроқ витаминли маҳсулот тайёр-

лаш қувватига эга. Шахсий ёрдамчи хўжалиқлар ривожланиши билан шу мавсумнинг ўздаёқ хом ашё сотиб олиш ҳажмлари анча ўсди. Шу ўсишдан оқда қолмаслик учун консерва ишлаб чиқариш қувватини уч барабар ошириш мўлжалланган.

Бу тоширувчиларга ҳам, шу йилдан бошлаб Бўстонлик район кооператив-тайёрловчиларнинг аъзолари орасида шайлош бошлаган тайёрловчилар учун ҳам фойдалар. Бундай ном олиншининг сабаби оддий — улар тугал қилдила ишлаб бошладилар, яъни тайёрловчиларнинг ўзлари хом ашёни сотиб олишадди, қайта ишлашадди ва сотишадди. Бунинг устига маҳсулот уларнинг ўз савдо тармоқлари орқали сотиладди, тушган фойдани эса бевосита тайёрловчиларнинг ўзлари олишадди. Иллик улгуржи савдо обороти қарийб тўрт миллион сўмни ташкил этади. Бу маблағларнинг бир қисми реконструкциялаш ва янги цехлар ҳамда корхоналар барпо этиш учун сарфланмоқда.

ҲОСИЛ БАРВАҚТ ЕТИЛАДИ

Шовот районидagi «Правда» колхозининг Раҳим Ҳожибоев бригадасида гўза гуллади.

Бригада далалари бегона ўтлардан яхшилаб тозаланган. Учинчи культивация нихосига етказилмоқда. Гўзаларга иккинчи марта сув берилмоқда. Ўсимликлар органи ва минерал ўғитлар билан тўла-тўқис озиклантирилоқда.

Оила пудратининг жорий этилиши, колхозчиларнинг ўз меҳнатлари пировард натижаларидан молдий манфаатдорлиги даладарда зарбдорларча меҳнат қилишга ундади.

Шу муносабат билан колхозда ўзаро текшириш ҳам янги сифат касб этди. Қўшни бригадаларнинг аъзолари бўлиб-бирларига доимо меҳмон бўлиб турадилар; экинлари қўздан кеңирадилар, камчиликларни аниқлайдилар, у ёки бу ишлари бажаришда

қандай йўл тутиш кераклиги ҳақида маслаҳат берадилар.

Ҳар бир дехқон бу ишлар шувчани эмас, балки кўпчилигининг фойдаси учун қилинаётганлигини яхши тушунади. Натижалар ҳам шундоққина кўришиб турибди. Хўжаликда сувни текаб-теграб сарфлайдиган бўдилар. Минерал гўзаларни энди жуян ораб-сугоришмоқда. Гўзаларга икки мартадан сув берилиши билан улар яшнар кетади. Хўжаликда ўсимликларнинг ҳимон қилишининг биологик усулидан ҳам фойдаланилади.

Бу йил хўжаликда 770 гектар ерга пахта экинди, бу ўтган йилга нисбатан анча кам. Лекин аввалги пайтларда қанча ҳосил олинган бўлса, шунча ундириниша қарор қилдилар. Эртапишлар ва олий навли хом ашё олиш ҳисобига мақсадга эришилди.

ДЕҲҚОНЧИЛИК АХБОРОТИ

СВЕРДЛОВ

Жорий йилда Калинин номи колхоз деҳқонлари 1.220 гектар майдонда гўза ўстиришашти. Айни кунларда бутун куч нихолларни парвариллашга сафарбар этилган. Пайкаларда 36 та культиватор тўла қувват билан ишлатилапти. Сифатли культивациядан чиқарилиб, маромда озиклантирилган карталарга пешма-пеш обя ҳаёт таралмоқда.

Бу тадбирлар айниқса Лутфулла Сайфуллоев бошлиқ бригадада намунали ўтказилапти. Сугоришга энг таърибли суғичлар ажратилган. Зикрийлло Сайфуллоев, Ҳалим Ражабов каби ўз ишининг усталари гўзани чилла сувига қондирмоқдалар. Натияжада экинда ҳосил ниснолари кун сайин кўпаймоқда.

Х. ҒАФУРОВ.

ТОШЛОҚ

Эътиборхон Муродова тўрт йилдан буён Карл Маркс номи колхознинг пахтачилик бригадасига бошчилиқ қилмоқда. Меҳнат аҳли бултўр айниқса қувончли натижаларни қўлга киритди. Тошчилик энди билан удалади. Бунинг асосига колхозчилар ақнда сарфланган бир сўмга қўшимча 1,5 сўмдан ҳақ олдидлар.

— Ижара шароити туфайли ҳосилдорлик ҳам, деҳқонлар манфаатдорлиги ҳам оқимокда. — дейди бригада етакчиси Эътиборхон Муродова.

Бу йил эрта баҳордан бошлаб 94 гектар ер шартнома асосида 31 нафар ижарачига бўлиб берилди. Оқибатда чигит барвақт экинди, гўла гектарлар ҳосил қилинди. Ҳозир уч марта комплекс ишловдан чиқарилган нихоллар барвақт ўсилоқда. Алия Бакиров, Малика Шерматовна бошлиқ жамоаларда эса гўза текис гуллади.

Миришкорлар янги кўтлуг: ҳар гектар майдондан 35 центнердан оқ олтин йиғиштириб олиш. Шу мақсадда дала ишлари мўздан-кунга қизитямоқда.

С. КАРИМОВ.

ОЛТИНСОЙ

«Ленинград» колхозининг Холтўра Ҳасанов бошлиқ бригадаси пахтакорлари съездлар йилда 75 гектар майдондан гектар ҳисобига 30 центнер ўрнига 34 центнердан хирмон кўтаришмоқда. Иш юксак мажбуриятга яраша ташкил этилгани туфайли барча пайкаларда гўза ривож яхши.

Беллашувда механизатор А. Бойқўлов пешқада. У ўз агрегатидан унумли фойдаланиб, ҳар кун 5—6 гектар ерни сифатли культивация қилмоқда. Нихолларни озиклантириш, сугориш ва бегона ўтлардан тозалаш эса табиқлаштирилган ҳолда олиб борилапти. Бу тадбирлар натижасида гўзаларда шонага шона, гулга гул қўшилмоқда.

Ш. ҲАБИБУЛЛАЕВ.

ОЛТИНҚУЛ

Баҳодиржон Юнусалиев ҳақида гап кетгудек бўлса, Калинин номи колхоз аҳли: «У — ажойиб бригада бошлиғи, янглик шайдос», — дейишди. Бу бежиз эмас.

Этган йили мазкур жамоада 55 гектар ернинг 20 гектарига чигит қўштага қадаланди. Самара кўтилганидан энди бўлди. Ўруғ бехато ушиб чиқди, соғлом кўчат олинди. Ҳосил салмоғи ортди. Шунинг ҳисобига олиб, пахтакорлар жорий йилда 65 гектар майдоннинг ҳаммасига чигитни пуштага экидилар. Парвариллашга эса эрта киришдилар. Ҳозиргача гўза қатор оралари уч марта комплекс ишловдан чиқарилиб, бир марта доңдириб сугоришди. Бунда механизатор Абдумўмин Баҳромов, сувчилар Қокилжон Тешабоев, Бекмирза Бакиров, Ғуломжон Йўлдошев, Давронбой Пўлатов ва Икромжон Эсонов алоҳида намуна кўрсатишмоқда.

Деҳқоннинг қалб меҳри, кўз кўрига қонаётган нихоллар кунда бир яшмоқда.

М. АБДУЛЛАЕВ.

ОЛТИАРИҚ

«Ўзбекистон» колхозни даладарига гўза қатор ораларига ишлов бериш агротехника талабиди олиб борилоқда. Нисобода Тошболди Камолов бошлиқ бригада пешқадамлик қилапти. Бу ерда колхозчиларнинг упуяли меҳнат қилишлари, қўнгилли ҳордиқ чиқаришлари учун қўлай шароит яратилганини туфайли кун сайин суръатта суръат қўшилди. Механизатор Рустам Абдуллоев ҳар кун 6—7 гектар пайкални сифатли культивациядан чиқармоқда. Ҳилола Абилова, Раъно Нўлдошева, Зарифа Камолова, Зухраҳон Қурбонова каби чопиқчилар эса кунлик нормани 1,5—2 ҳисса ошириб бажариб, нихолларни бегона ўт босишига йўл қўймаптилар.

— Биз гектаридан 30 центнердан оқ олтин етиштиришга азму қарор қилганимиз, — дейди бригада сарқори Т. Камолов. — Бу марра албатта забт этилади. Гўза ривож, колхозчиларнинг савий-ҳаракатлари шундан далолат бераптир.

А. НУРМАТОВ.

ПАЙАРИҚ

— 67 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 38 центнердан пахта етиштиришимиз! — «Партия XXII съезди» колхозининг Соҳиб Ғадов бошлиқ бригадаси азаматлари ана шу шпор остида гўза парвариллаш тобора авж олдиришмоқдалар. Чигит барвақт экинлани, уруғ бир текис ундириб олингани, гўза қатор ораларига эса агротехника қондалари асосида ишлов берилаётгани ўз самарасини кўрсатмоқда. Нихолларда шоналар қўйиб, гулга гул қўшилди.

Шу колхознинг Жалил Мухаммадиев, Холдор Нуртов, Утаган Очилов ва Урол Назаров бошлиқ бригадалари даладарига ҳам ҳар тул гўза ардоқда. Натияжада экин кун сайин кўкка бўй чўзаяпти. Барча пайкаларда мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил тўпаланмоқда.

Т. АБДУЛЛАЕВ.

ШОФИРКОН

Саратонда гўза кун санайди. Шу паллада ҳар тул нихолга юрак меҳри, қалб энесини бағишлаган деҳқонгина омад қўлиб боқадди. Бунинг чўқур тушунган Ленин номи колхозининг Саъдулла Раҳимов бошлиқ бригадаси аъзолари 60 гектар майдондаги гўзани оби-тобиди парвариллашмоқдалар.

Айниқса, Шоди ака Ниёзов етакчилигидаги сувчилар гуруҳининг иш таҳсинига лойиқ. Улар икки сменалда ҳаракат қилиб, механизаторлар билан маслаҳатлашган ҳолда гўза қатор ораларини «шарбат» усулида сугоришмоқдалар. Нихоллар дурқун ўсайпти, ҳосил тугунчалари кўпаймоқда.

Р. АЗИМОВ.

КАСАБА УЮШМАЛАРИ—ТУБДАН ЯНГИЛАНИШ ЙЎЛИДАН

ЖУМҲУРИЯТДА демократик жараёларнинг ривожланиши касабани уюшмалари замиридаги имконият даражасига қадар таъминлаш имконияти учун ана шу энг оммавий жамоат ташкилотининг янги мавқеи, уни тубдан янгилаш тўғрисидаги масалани жуда ўткир қилиб қўймоқда. Ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва бошқа муаммоларнинг кескинлиги ўзбекистон Касаба уюшмаларидан меҳнаткашларнинг қонуний ҳуқуқлари ва манфаатларини янада самаралироқ ҳимоя қилишни талаб қилмоқда, таркиб топган касабани уюшмалари

структурасини шунчаки такомиллаштиришни эмас, балки уларни бутунлай бўзиб ташлаб, сифат жиҳатдан янги мазмун билан тўлдиршни тақозо этмоқда. Ўзбекистон Касаба уюшмалари жумҳурият кенгашининг ақлида бўлиб ўтган VIII пленум қатнашчилари жумҳурият касабани уюшмаларининг келажакнинг касабани уюшмаларини давлатдан бутунлай ажратиш ҳамда давлат ва ҳўжалик идоралари, сиёсий ва жамоат ташкилотлари билан ўзаро иттиборий ва тенг шериклик принциплари асосланган ўзаро муносабат шакллари қарор топтириши, касабани

уюшмаларини ҳўжалик ва бошқарув вазифаларидан холи қилиш билан боғлиқ деб ҳисобламоқдалар. Ҳўзир ҳаётнинг ўзи қатъий талаб қилмоқда: 6 касабани уюшмалари ўз вазифасини бажаради, ёки бўлмаса, меҳнаткашлар уларнинг хизматидан воз кечиб, ўзлари учун мақбул структураларни барпо этадилар. Касаба уюшмалари ҳаракатида аждоғда келган тенденциялар касабани уюшмаларини жумҳурият ижтимоий-сиёсий турмушида мураккаб янги мавқега олиб чиқишга қодир бўлган асосий гоа сифатида уларнинг

Федератив тузиллиши гоагининг ўртага қўйилмоқда. Ана шу мулоҳазалар натижасида ҳамда касабани уюшмалари фаолларининг фикрини ҳисобга олиб, Ўзбекистон Касаба уюшмалари жумҳурият кенгашининг VIII пленуми Ўзбекистон Касаба уюшмалари XIV съездининг ўтказиш мўддатини янгилаштириш ва уни 1990 йил 11 сентябрда ўтказишга, жумҳуриятнинг бўлажак касабани уюшмалари маркази тўғрисидаги асосий ҳўжатларнинг лойиҳаларини белгилаш кенг мунозарани авж олдириш ҳақида қарор қабул қилди.

ЛОЙИҲА

ЎЗБЕКИСТОН ССР КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА ДЕКЛАРАЦИЯ

Умуман мамлакатда бўлгани каби жумҳуриятда ижтимоий-сиёсий жараёнларнинг ривожланиши ҳўзирги даврда касабани уюшмаларининг роли ва ўрни тўғрисидаги масалани янгилик қўймоқда. Касаба уюшмаларининг гоат марказлашган жумҳурият ташкилотлари ўрнига ишлаб чиқариш, тармоқ, территориал-регионал ва ўзга касабани уюшмалари иттифоқларининг мустақил ва ўзини ўзи бошқарувчи жамоат ташкилотлари сифатида эркин бирлашуви асосида Ўзбекистон ССР Касаба уюшмалари федерацияси барпо этилади. Федерациянинг бош мақсади меҳнаткашларнинг касб-меҳнат манфаатларини, ижтимоий-иқтисодий ва маънавий манфаатларини рўйбега чиқариш ва ҳўжалик қилишида унга аъзо бўлган ташкилотларнинг ҳаракатларини мувофиқлаштиришдан иборат.

Ўзбекистон ССР Касаба уюшмаларининг федерацияси амалда инсонни ижтимоий тараққиётнинг марказига қўйишни, унинг муносиб турмуш ва меҳнат шароитини, шахсининг ҳар томонлама камол топиши ва маънавий юксалиши учун имкониятини таъминлашни, шу мақсадда қонуни лойиҳаларини тақлиф қилиш ҳўқуқидан кенг фойдаланишни ўзининг вазифаси деб билади. Федерация СССР Конституцияси, Ўзбекистон ССР Конституцияси ва совет қонуналари доирасида ҳаракат қилиб, жумҳурият касабани уюшмаларига ўзининг давлат ва ҳўжалик бошқарув органлари, сиёсий ва жамоат ташкилотлари билан ўзаро муносабатларини тенг шериклик принципи асосида қуралган чинакам мустақил ташкилот мақоми берилиши учун курашади.

Федерация бошланғич касабани уюшмалари ташкилотларининг бутун касабани уюшмалари структурасининг дастлабки асоси, тармоқ ёки регионал уюшмаларга мансублики белгилаш, касабани уюшмаси юқори структураларини тузишда уларга ўзларининг маълум ваколатларини бериш йўли билан ҳал қилувчи овозга эга бўлиш ҳўқуқларини тан олади. Ўзбекистон ССР Касаба уюшмалари федерациясининг тузилиши социализмни чинакам инсонларвар, ижтимоий адолат, юксак ахлоқ ва маданиятни, реал халқ ҳўқоқини таъминлаш бўлган, миллатлар ва эллар тенг бўлган тузум сифатида қатъий қарор топтиришда меҳнаткашларнинг касабани уюшмалари ташкилотларининг куч-гайратларини бирлаштириш зарурлигини ақс эттиради. Ўзбекистон ССР Касаба уюшмалари феде-

рацияси жумҳуриятнинг иқтисодий ва сиёсий мустақиллигини мустаҳкамлаш учун ҳаракат қилиб, ихтиёрий шартнома асосида СССР Касаба уюшмалари бирлашмасига (конфедерациясига, федерациясига) кирди, мамлакатнинг касабани уюшмалари ташкилотлари; чет эл касабани уюшмалари марказлари билан меҳнат ахди манфаатларини қўзлаб байналмилал алоқаларини ва ҳамкорлигини мустаҳкамлайди. Федерация жумҳурият касабани уюшмаси ҳаракатини ташкил этиш ва ривожлантиришнинг янги принципларини ўзида мужассамлаштириб, федерацияга аъзо бўладиган ташкилотларга: федерацияга кириш ихтиёрийлиги ва ундан эркин чиқиши; ҳўқоқини ва бошқаруви умулжумҳурият идораларида уларнинг номидан иш олиб бориш ва манфаатларини ҳўжалик қилиши;

ЛОЙИҲА

ЎЗБЕКИСТОН ССР КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИНИНГ УСТАВИ

1. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР
1.1. Ўзбекистон ССР Касаба уюшмалари федерацияси жумҳурият меҳнаткашларининг касб-меҳнат, ижтимоий-иқтисодий ва маънавий манфаатларини амалга ошириш ва ҳўжалик қилишда ҳаракатларини мувофиқлаштириш ва ҳаракат бирлигига эришишни бош мақсади қилиб қўйган мустақил ва ўзини ўзи бошқарувчи жамоат ташкилотлари сифатида тармоқ, территориал касабани уюшмалари ва бошқа касабани уюшмаларининг ихтиёрий бирлашмасидир.
1.2. Касаба уюшмалари федерацияси Ўзбекистон Касаба уюшмалари учун умумий бўлган ёки федерацияга аъзо бўлган айрим ташкилотлар имкониятларидан ташқариға чўқувчи масалалар юзасидан ўз ваколатлари доирасида қарорлар қабул қилади.
1.3. Касаба уюшмалари федерацияси ўз фаолиятини СССР Конституцияси, Ўзбекистон ССР Конституцияси, бошқа қонуни урнатув ҳўжатлари ва шўро Устав асосида амалга оширади. Ихтиёрий шартнома асосида

биринч ҳўқуқини ҳўрмат қилиш принциплари асосида ташкил этади.
3.2. Федерацияга аъзолик. Федерацияга аъзолик ихтиёрийдир.
Касб, ишлаб чиқариш, тармоқ, тармоқлараро, территориал-ишлаб чиқариш, территориал принцип асосида тузилган айрим касабани уюшмалари ёки касабани уюшмаларининг бирлашмалари федерацияга аъзоси бўлиши мўкин.
Федерацияга аъзоларини федерацияга кенгаши қабул қилади. Қабул қилиш рад этилган тақдирда қарорини федерация съезди қабул қилади.
Федерацияга аъзолик: федерациядан чиқариб юборилиши; ташкилот тарқатиб юборилиши; федерациядан чиқиш тўғрисида қарор қабул қилиниши натижасида тўхтатилиши мўкин.
Ўзбекистон ССР Касаба уюшмалари федерациясидан чиқиш истагани билдирган федерацияга аъзолари ҳўзир камда федерация раҳбариятининг қарори билан оғоҳланган. Бунда федерация олдидаги мажбуриятлар федерацияга кенгаши қарор қабул қилгунга қадар бажарилиши шарт.

ўз вакилларини уларнинг съездларида, конференцияларида ёки сайлаб қўйилган органларнинг пленумларида белгилайдилар. Уларни қақриб олиш ва алмаштириш ҳам шу тартибда амалга оширилади. Қанча вакил юбориш мўкинлигини федерация кенгаши федерацияга аъзо бўлган ташкилотлар билан келишиб белгилайди.
Кенгаш аъзолари федерация кенгаши ваколатларининг унинг съездида амал қиладиган мўддатига сайланадилар. Федерация кенгаши аъзолари уларни кенгаши қилиб юборган федерацияга аъзо бўлган ташкилотларнинг қарорига асосан мўддатидан илгари қақриб олиниши мўкин.
Федерация кенгаши аъзоларини алмаштириш тўғрисида федерация кенгашининг президиумига унинг мажлисида камда бир ҳафта олддин хабар қилинади.
Федерация раиси, унинг ўринбосари, котиблар федерация кенгашининг доимий аъзолари ҳисобланадилар.
Федерация кенгаши зарур бўлиб қолганда, лекин йилга камда бир марта қақрилади ва агар унинг мажлисида федерацияга аъзо бўлган ташкилотларнинг камда бешдан тўрт қисмининг вакили бўлса ҳамда унинг аъзоларидан камда ундан икки қисми иштирок этаётган бўлсагина ўтказилади.
Федерация кенгаши: съезддан-съездга бўлган вақт оралиғида унинг қарорларига мувофиқ тарзда федерация фаолиятига умумий раҳбарлик қилади; давлат ижтимоий суғуртаси бўйича бюджетни бошқариши; федерацияга бўйсунувчи раҳбар лавозимлардан бирини кетма-кет икки мўддат мобайнида эгаллаб туриши мўкин.

Федерация кенгаши ваколатларининг унинг съездида амал қилган мўддатига аъзолари уларни кенгаши қилиб юборган федерацияга аъзо бўлган ташкилотлар билан келишиб белгилайди.
Федерация кенгаши аъзоларини алмаштириш тўғрисида федерация кенгашининг президиумига унинг мажлисида камда бир ҳафта олддин хабар қилинади.
Федерация раиси, унинг ўринбосари, котиблар федерация кенгашининг доимий аъзолари ҳисобланадилар.
Федерация кенгаши зарур бўлиб қолганда, лекин йилга камда бир марта қақрилади ва агар унинг мажлисида федерацияга аъзо бўлган ташкилотларнинг камда бешдан тўрт қисмининг вакили бўлса ҳамда унинг аъзоларидан камда ундан икки қисми иштирок этаётган бўлсагина ўтказилади.
Федерация кенгаши: съезддан-съездга бўлган вақт оралиғида унинг қарорларига мувофиқ тарзда федерация фаолиятига умумий раҳбарлик қилади; давлат ижтимоий суғуртаси бўйича бюджетни бошқариши; федерацияга бўйсунувчи раҳбар лавозимлардан бирини кетма-кет икки мўддат мобайнида эгаллаб туриши мўкин.
Федерация кенгаши ваколатларининг унинг съездида амал қилган мўддатига аъзолари уларни кенгаши қилиб юборган федерацияга аъзо бўлган ташкилотлар билан келишиб белгилайди.
Федерация кенгаши аъзоларини алмаштириш тўғрисида федерация кенгашининг президиумига унинг мажлисида камда бир ҳафта олддин хабар қилинади.
Федерация раиси, унинг ўринбосари, котиблар федерация кенгашининг доимий аъзолари ҳисобланадилар.
Федерация кенгаши зарур бўлиб қолганда, лекин йилга камда бир марта қақрилади ва агар унинг мажлисида федерацияга аъзо бўлган ташкилотларнинг камда бешдан тўрт қисмининг вакили бўлса ҳамда унинг аъзоларидан камда ундан икки қисми иштирок этаётган бўлсагина ўтказилади.
Федерация кенгаши: съезддан-съездга бўлган вақт оралиғида унинг қарорларига мувофиқ тарзда федерация фаолиятига умумий раҳбарлик қилади; давлат ижтимоий суғуртаси бўйича бюджетни бошқариши; федерацияга бўйсунувчи раҳбар лавозимлардан бирини кетма-кет икки мўддат мобайнида эгаллаб туриши мўкин.

2. ФАОЛИЯТНИНГ АСОСИЯ ШАКЛЛАРИ

Касаба уюшмалари федерацияси:
2.1. Совет қонуналари касабани уюшмалари ва уларнинг бирлашмаларига берилган ҳўқуқларини амалга оширади.
2.2. Ўзбекистон ССР Олий Советида иқтисодий, ижтимоий ва ҳўқуқий масалаларини ҳал қилишда қонуни лойиҳаларини тақдим этиш ҳўқуқидан фойдаланади.
2.3. Жумҳурият ҳўқуқини билан меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий, маънавий ва маънавий манфаатларига дахли масалалар юзасидан икки томонлама битимлар тузади.
2.4. Жумҳурият аҳолисининг иш билан таъминлини шўндаги аҳолини тақдил қилади ва ҳўкумат идоралари билан меҳнаткашларнинг ижтимоий аҳолини яқшилашга қаратилган аниқ режаларини ишлаб чиқишни ва амалга оширишни талаб қилади.
2.5. Жумҳурият корхоналаридаги, ташкилотларидаги ва ҳўжаликларидagi ижтимоий-иқтисодий, экологик муаммоларни ҳар томонлама рўядани. Тегишли идораларга бу муаммоларни ҳал этиш юзасидан тақлифлар киритади.
2.6. Шартнома асосида регионал ва тармоқ касабани уюшмалари учун касабани уюшмалари кадрлари таъминлашни таъминлайди.
2.7. Давлат бошқарув идораларидан жумҳурият меҳнаткашлари ҳамда улар оилаларининг аъзолари турмуш даражасини ошириш, уларнинг маданий, эстетик, жисмоний жиҳатдан камол топиши ва соғлом бўлиши учун зарур шарт-шароит яратиб беришни талаб қилади.
2.8. Касаба уюшмалари молия-ҳўжалик фаолиятини амалга оширади, мол-мулкка эгаллик қилади.
2.9. Ноширлик фаолиятини амалга оширади, ўз иши тўғрисида оммавий ахборот воситаларини орқали жамоатчиликни хабардор қилиб боради.
2.10. Меҳнаткашларни ҳўжалик қилиш йўлида турли оммавий ҳаракатларини ташкил этади ва уларга бошчилилик қилади, халқ депутатчилигига ўз номзодларининг сайлов кампаниясини қўзлаб-қувватлайди, сайланганларга амалий фаолиятда ёрдам беради.
2.11. Уюшмаларо маданият, дам олиш, спорт объекти ва шу кабиларни маблағларни бирлаштириш ҳисобига қуриш чоғида ягона бюржумчани бўлади.

Федерациянинг уставига риоя қилмаган ёки унинг манфаатлари ва мақсадлари зарар келтирувчи ҳаракатларни қилган федерацияга аъзоси бўлган ташкилотлар федерациядан чиқариб юборилиши мўкин. Чиқариб юбориш тўғрисидаги қарор федерация кенгаши пленумида қабул қилинади.
Федерациядан чиқариб юборилган аъзолик ташкилот съездидаги шўқоқ қилиш ҳўқуқига эгадир.
Федерациянинг тарқатиб юбориш тўғрисидаги қарорини шу масала юзасидан махсус қақриланган федерация съезди қабул қилиши мўкин.
Федерация фаолияти тўхтатиш тақдирда съезд унинг мол-мулкидан фойдаланиш тўғрисида қарор қабул қилади.
Федерацияга аъзо бўлган ташкилотлар: федерация кенгашига ўз вакилларини сайлаш, уларни қақриб олиш ва алмаштириш; ўз вакиллари орқали федерациянинг сайлаб қўйилган органлари ишида қатнашиш; касабани уюшмаси фаолияти доир ҳар қандай масала юзасидан федерациянинг сайлаб қўйилган органларига мурожаат қилиш ҳамда тегишли ёрдам ва мадад олиш; федерация съездлари ва сайлаб қўйилган органларини муҳомаасига ҳўжатлар лойиҳаларини тақдим этиш ҳўқуқига эгадирлар.
Федерацияга аъзо бўлган ташкилотлар: федерациянинг мувофиқлаштирувчи, ижро этувчи ва фармоиш бериувчи органдир. Федерация кенгаши квота бўйича тўғридан-тўғри делегатиюр юбориш орқали тузилади. Федерацияга аъзо бўлган ташкилотлар федерация кенгашига юборадиган

Федерация кенгаши ваколатларининг унинг съездида амал қилган мўддатига аъзолари уларни кенгаши қилиб юборган федерацияга аъзо бўлган ташкилотлар билан келишиб белгилайди.
Федерация кенгаши аъзоларини алмаштириш тўғрисида федерация кенгашининг президиумига унинг мажлисида камда бир ҳафта олддин хабар қилинади.
Федерация раиси, унинг ўринбосари, котиблар федерация кенгашининг доимий аъзолари ҳисобланадилар.
Федерация кенгаши зарур бўлиб қолганда, лекин йилга камда бир марта қақрилади ва агар унинг мажлисида федерацияга аъзо бўлган ташкилотларнинг камда бешдан тўрт қисмининг вакили бўлса ҳамда унинг аъзоларидан камда ундан икки қисми иштирок этаётган бўлсагина ўтказилади.
Федерация кенгаши: съезддан-съездга бўлган вақт оралиғида унинг қарорларига мувофиқ тарзда федерация фаолиятига умумий раҳбарлик қилади; давлат ижтимоий суғуртаси бўйича бюджетни бошқариши; федерацияга бўйсунувчи раҳбар лавозимлардан бирини кетма-кет икки мўддат мобайнида эгаллаб туриши мўкин.
Федерация кенгаши ваколатларининг унинг съездида амал қилган мўддатига аъзолари уларни кенгаши қилиб юборган федерацияга аъзо бўлган ташкилотлар билан келишиб белгилайди.
Федерация кенгаши аъзоларини алмаштириш тўғрисида федерация кенгашининг президиумига унинг мажлисида камда бир ҳафта олддин хабар қилинади.
Федерация раиси, унинг ўринбосари, котиблар федерация кенгашининг доимий аъзолари ҳисобланадилар.
Федерация кенгаши зарур бўлиб қолганда, лекин йилга камда бир марта қақрилади ва агар унинг мажлисида федерацияга аъзо бўлган ташкилотларнинг камда бешдан тўрт қисмининг вакили бўлса ҳамда унинг аъзоларидан камда ундан икки қисми иштирок этаётган бўлсагина ўтказилади.
Федерация кенгаши: съезддан-съездга бўлган вақт оралиғида унинг қарорларига мувофиқ тарзда федерация фаолиятига умумий раҳбарлик қилади; давлат ижтимоий суғуртаси бўйича бюджетни бошқариши; федерацияга бўйсунувчи раҳбар лавозимлардан бирини кетма-кет икки мўддат мобайнида эгаллаб туриши мўкин.

Федерация кенгаши ваколатларининг унинг съездида амал қилган мўддатига аъзолари уларни кенгаши қилиб юборган федерацияга аъзо бўлган ташкилотлар билан келишиб белгилайди.
Федерация кенгаши аъзоларини алмаштириш тўғрисида федерация кенгашининг президиумига унинг мажлисида камда бир ҳафта олддин хабар қилинади.
Федерация раиси, унинг ўринбосари, котиблар федерация кенгашининг доимий аъзолари ҳисобланадилар.
Федерация кенгаши зарур бўлиб қолганда, лекин йилга камда бир марта қақрилади ва агар унинг мажлисида федерацияга аъзо бўлган ташкилотларнинг камда бешдан тўрт қисмининг вакили бўлса ҳамда унинг аъзоларидан камда ундан икки қисми иштирок этаётган бўлсагина ўтказилади.
Федерация кенгаши: съезддан-съездга бўлган вақт оралиғида унинг қарорларига мувофиқ тарзда федерация фаолиятига умумий раҳбарлик қилади; давлат ижтимоий суғуртаси бўйича бюджетни бошқариши; федерацияга бўйсунувчи раҳбар лавозимлардан бирини кетма-кет икки мўддат мобайнида эгаллаб туриши мўкин.
Федерация кенгаши ваколатларининг унинг съездида амал қилган мўддатига аъзолари уларни кенгаши қилиб юборган федерацияга аъзо бўлган ташкилотлар билан келишиб белгилайди.
Федерация кенгаши аъзоларини алмаштириш тўғрисида федерация кенгашининг президиумига унинг мажлисида камда бир ҳафта олддин хабар қилинади.
Федерация раиси, унинг ўринбосари, котиблар федерация кенгашининг доимий аъзолари ҳисобланадилар.
Федерация кенгаши зарур бўлиб қолганда, лекин йилга камда бир марта қақрилади ва агар унинг мажлисида федерацияга аъзо бўлган ташкилотларнинг камда бешдан тўрт қисмининг вакили бўлса ҳамда унинг аъзоларидан камда ундан икки қисми иштирок этаётган бўлсагина ўтказилади.
Федерация кенгаши: съезддан-съездга бўлган вақт оралиғида унинг қарорларига мувофиқ тарзда федерация фаолиятига умумий раҳбарлик қилади; давлат ижтимоий суғуртаси бўйича бюджетни бошқариши; федерацияга бўйсунувчи раҳбар лавозимлардан бирини кетма-кет икки мўддат мобайнида эгаллаб туриши мўкин.

3. ФЕДЕРАЦИЯ ТАШКИЛИЙ ТУЗИЛИШИНИНГ АСОСИЯ ПРИНЦИПЛАРИ
3.1. Ўзбекистон ССР Касаба уюшмалари федерацияси ўз фаолиятини, структурасини ва унга кирувчи касабани уюшмалари билан ўзаро муносабатларини; тенг ҳўқуқлилик негизидagi аъзолик; ўз уставларини, ташкилий структураларини, касабани уюшмаси бюджетини ишлаб чиқиш ва белгилашда федерация аъзоларининг мустақиллиги; федерациянинг сайлаб қўйилган органларини фе-

дерацияга аъзо бўлган ташкилотларнинг бевосита ўз вакилларини юбориш йўли билан тузиш; мутлақ кўпчилик асосида қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши мажбурийлиги; федерациянинг сайлаб қўйилган органлари федерацияга аъзоси бўлган ташкилотлар олдидa ҳисоб бериши; камчиликнинг фикрини, унинг ўзи позициясини ҳўжалик қилиш ва тушунтириб

Федерация кенгаши ваколатларининг унинг съездида амал қилган мўддатига аъзолари уларни кенгаши қилиб юборган федерацияга аъзо бўлган ташкилотлар билан келишиб белгилайди.
Федерация кенгаши аъзоларини алмаштириш тўғрисида федерация кенгашининг президиумига унинг мажлисида камда бир ҳафта олддин хабар қилинади.
Федерация раиси, унинг ўринбосари, котиблар федерация кенгашининг доимий аъзолари ҳисобланадилар.
Федерация кенгаши зарур бўлиб қолганда, лекин йилга камда бир марта қақрилади ва агар унинг мажлисида федерацияга аъзо бўлган ташкилотларнинг камда бешдан тўрт қисмининг вакили бўлса ҳамда унинг аъзоларидан камда ундан икки қисми иштирок этаётган бўлсагина ўтказилади.
Федерация кенгаши: съезддан-съездга бўлган вақт оралиғида унинг қарорларига мувофиқ тарзда федерация фаолиятига умумий раҳбарлик қилади; давлат ижтимоий суғуртаси бўйича бюджетни бошқариши; федерацияга бўйсунувчи раҳбар лавозимлардан бирини кетма-кет икки мўддат мобайнида эгаллаб туриши мўкин.

Федерация кенгаши ваколатларининг унинг съездида амал қилган мўддатига аъзолари уларни кенгаши қилиб юборган федерацияга аъзо бўлган ташкилотлар билан келишиб белгилайди.
Федерация кенгаши аъзоларини алмаштириш тўғрисида федерация кенгашининг президиумига унинг мажлисида камда бир ҳафта олддин хабар қилинади.
Федерация раиси, унинг ўринбосари, котиблар федерация кенгашининг доимий аъзолари ҳисобланадилар.
Федерация кенгаши зарур бўлиб қолганда, лекин йилга камда бир марта қақрилади ва агар унинг мажлисида федерацияга аъзо бўлган ташкилотларнинг камда бешдан тўрт қисмининг вакили бўлса ҳамда унинг аъзоларидан камда ундан икки қисми иштирок этаётган бўлсагина ўтказилади.
Федерация кенгаши: съезддан-съездга бўлган вақт оралиғида унинг қарорларига мувофиқ тарзда федерация фаолиятига умумий раҳбарлик қилади; давлат ижтимоий суғуртаси бўйича бюджетни бошқариши; федерацияга бўйсунувчи раҳбар лавозимлардан бирини кетма-кет икки мўддат мобайнида эгаллаб туриши мўкин.

ЛОЙИҲА

Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши юридик шахс мақомига эга бўлиб, унинг ўз муҳри, тамғаси, банкда счёти ва раван бўлади.

БИР ПИЁЛА
ЧОЙ БАҲАРИДА

ДАМ ОЛИШ САҲИФАСИ

МАДАНИЙ ҲАЁТ

АҲИЛЛИККА НЕ ЕТСИН

Севги ва садоқат туйғуларини бир умрга қандай қилиб сақлаб қолиш мумкин? Бу саволга «Аҳилликка не етсин» деб аталган масалага кенгаши жавоб топишга ёрд...

АЖОЙБОТЛАР ДУКОНИ

Чирчиқда шаҳарда биринчи бадий дукон очилди. Ўз уйлариини санъат асарлари билан безатишнинг эҳтиёжиди...

ИСТЕЪДОДЛАРНИ ИЗЛАБ

Олмалиқдаги «Кимёгар» маданият саройи салоҳиятли ижодий ёшларни қидиришда муваффақиятга эришди. Натикда...

Байрамда унинг совриндорлари ҳам пайдо бўлди. «Олмалиқ», «Баҳор» ва «Бардош» деб аталган гуруҳлар совриндорларга сазовор бўлишди.

ПАЛОВ БАЙРАМИ

Термиз шаҳар маданият ва истироҳат боғида илк бор ўтказилган палов байрами эришди. Байрамда...

Байрамда Сурхондарё ва Фаргона, Хоразм ва Самарқанд паловлари, тўйда ва ҳар куни пиширилган паловлар хураидларга тасвир этилди.

ИШҚИБОЗЛАР УЧУН

Каттақўрғон тарих-ўлашаснослик музейи жағғармаларида санъатчилик эси ўзбек тилидаги адабий асарлардан...

Самарқанд вилоят бошқармасининг ташаббусига кўра, ҳамма ерда ана шундай синфлар очилмоқда.

ҚАТРА

- Денгизга шўнган лавл, садаф топар,
Ҳақ йўлдан юрган шон-шараф топар.
Катта-кичги бўлмади ишининг,
Унутма, улуғлар юмуш кишининг.

- Яшилликни унутмиш — ҳақин билмаслик,
Ўзгалар хизматини қадр қилмаслик.
Олғирлар қилмиш жуда ҳам қизик,
Уларда виждон йўқ, ниҳти бузуқ.

ЗУЛФИҚОР

Фузор районидagi «Партия XXII съезди» нолхознда ўзбек ва тожиклар аҳиллиқда яшаш, меҳнат қилмашппти. Уларнинг фарзандлари машгулотлар ўзбек, рус тилларида олиб бориладиган боғча ва мантабларда тарбияланишарди.

Пири бадавлатларимиз

ҚОЗИКЕНТЛИК ОНАХОН

Оналар ҳақида қанча мадҳия ёсанг оз. Она меҳрининг поёни йўқ. У туганмас хазина. Қани эди ёруғ одам шундай қудратга эга бўлса-ю...

гуллари парваришлаш Назиранинг бўйида эди. Буларнинг ҳаммасига улгурарди зийрак қизалоқ. Рўзгор ва чорбоғ ташвишларидан хил қўли ариди дегунча қўлига қайчи, ип-иғна, латта...

вақашлик қила бошлади. Меҳрибон онага суянчиқ дастур бўлди. Яхшигина кунлар эди, она ва бола шодум. Бироқ кўз тегида ўша яхши кунларга. Уруш бошланди. Ватан ҳавф остиди, душман бостириб келди. Бу заҳираниқ йигит бефарқ қарай олмади. Абдумалик эндигина ўн саккизга тўлганди. Шерқомат, наҳлавон йигит онагонисига урушга жўнашини айтиди, оқ фотиҳа сўради. Она унинг иктирига қарши бора олариди? Абдумаликнинг ҳеч бир йигитдан нам жойи йўқ, ўйлади она. Фақат катта онасининг холи на кечайди?

Орадан кўп вақт ўтмади. Абдумалик хат ёзди. Она-жонларим, госпиталдаман, деб хат орасига аскарлар суратини солиб юборибди. Шу-шу ундан бошқа дарак бўлмади. Катта она фарзанд доғиди, урушини қарғай-қарғай адоий тамом бўлди.

Исон ҳаёти фожиада хони эмас. Бироқ унинг аламини Назира аядан кўп тортиларин камдек қўрилади, назаримда. Ая тугтинган ўгли Абдумаликка қўйиб ётганди. Урушга кетган тўрт ака-укаларидан бири — Луқманга тирик қайтди. Она-хон оғир пайтларда ўзини...

Н. БУРОНОВ

БОЛАЛАР ДУНЁСИ

Жўжа чикич тухумдан Бонди атрофга зимдан: — Қандай ёруғ бу дунёи!.. Хўроз қичқирса шу он Жўжа дер лолу хайрон: — Жуда қизик бу дунёи!..

Тошмет бошлаб жўраларин Олб-қочди гўраларин. Ғўр-ку, қорчинг оғиртандир, Емай ерға иргитгандир! Пирган мена нафдин бисис, Бир озгина сабр қилсиз, Ғўраларим пинарди-я, Узга ерга туршарди-я, Маза қилб еяр эди, — Қандак экан! — дедар эди.

БАҚАНИНГ ЖАВОБИ — Бақа, бақа, бақалок, Нега бошинг апапоқ! — Бошим ўн шунча, Не ишим бор, шунча! Йўлдош СУЛТОНОВ.

Иллар ҳам ўтдилар, Ҳамон у ёлғиз.

Мунғайиб термулар боттувчи кунга.

Эй, номадр табиат, борми сенда ҳис, Қайтадан бахт берсанг бўлмасми унга?

Бугунги ва эртанги авлодларимизга ибрат бўла оладиган ҳаёт йўлини босиб ўтган мўтабар оналар кўп. Мана, улардан бири.

Назира ая кўпни қўрди, бошидан кўп нарсаларни кечирди. Ҳафтада бир қозон қайнатиб, кун оша бир тандир зогора ёпиш, исқирти босган қийим-кечакларни ямаб қўроқлаш, ювтиш, ота бисоти бўлган бир парча ердани мевади дарахтлар ва...

Сафардан қайтган эрига хотини деди:

— Эсон-омон келдингизми, жонингиз? Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг, сизни жуда соғиндим.

Эри мамнун ҳолда кулди: — Ростданми? Наҳотки бир ҳафтада шунчаллик соғинган бўлсанг! — Рост, жура-жура, биласизми, агар сиз шунча сафарларда бирор ой юриб қолсангиз борми, янада кўп соғинардим...

Бир ошона хизматчиси иккинчисига деди: — Менга қара, сен хизмет қилаётган ҳу авани курсида ўтирган йигит ва қиз нега ҳеч нарсаси буюришмасдан Бир-бирларига маҳлиб бўлишяпти!

Иккинчисига деди: — Уша гўзал қиз мабодо овқат-повкат ҳис қоматинг патур етади, йигит бўлса пур...

ШИНГИЛ ТАБАССУМ

лим кетеди деб, бир-бирларига тикилиб ўтиришибди.

Бир хотин эрини гапдан тўхтатиб деди: — Бас энди, жонингиз, мен икки муаммоларим ҳақида гапни тўхтатайлик-да, сизнинг бошингизга тушадиган анга ташвишлар хусусида бафурже сўзлашайлик.

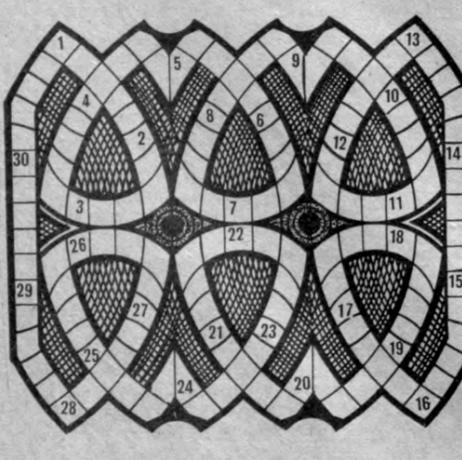
Эри ҳайрон бўлиб сўради: — Не, бошимга тушадиган яна қанақа ташвиш ҳақида гапашмоқчисанг! — Қанақа ташвиш бўлди, тугилган кунимда менга нималар соғга қилишингиз ҳақида-да!

Икки дўст океанда кемада сайр қилишарди. Кечқурун уйқуга етиш олдилар уларнинг бири аёллар тунги кўйлигини...

кийиб олди. Бундан аёвобларинг дўсти сўради: — Нега бунақа аёллар кўйлигини кийиб олдинг? — Шунга ақлинг етмадимми! Мабодо кема ҳалокатга урадугуб бўлса, биринчи нобатда аёллар билан болаларни кутқаришайди!...

Бир жуван дугонасидан сўради: — Эрингга тугилган кунинда нима соғга қилдинг? — Суасур теплак, — жавоб берди дугонаси. — Яхши қилибсан. У тугилган кунингда нима соғга қилдинг? Тузукроқ нарсаси олб бердим ишқиб!

— Бадиқ овида ишлетилдиган аллехилоларни кўтариб келибди!... Тўловчи: Т. МАХМУДОВ.

БОШҚОТИРМА

- 1. Фаргона вилоятидаги кулолчилик буюмлари билан машхур ноҳия. 2. Оқ ёки сариқ рангда очиладиган гул. 3. Сакраш маъши усулларидан бири. 4. «Халқаро Демократик Ёшлар Гимни»ни ёзган рус совет кўшкчи шоир. 5. Рассом, «Алишер Навоий» сурати муаллифи. 6. Сайёра. 7. Қитъа. 8. Биринчи дарслик. 9. Таниқли рус совет шоир. 10. «Ўзбекфильм»нинг ҳажий киножурнали. 11. Айлана нуқтасини унинг маркази билан туташтирувчи тўғри чизик. 12. Майизбон узум нави. 13. Дуредгорлик асбоби. 14. Ойлардан бири. 15. Африкада тарқалган йирик, чопқир қуш. 16. Илдиз-мева. 17. Қорақалпоғистондаги шаҳар. 18. Классик шеърий жанр. 19. Рус шахматчиси, жаҳон чемпиони. 20. Сунъий тола. 21. Ийрик денгиз йиртиқчи. 22. Биноқорликда ишлатиладиган қаттиқ тоғ жинси. 23. Наслдор, чопқир ва унқур от. 24. Мусиқа асари жанри. 25. Сут маҳсулоти. 26. Камон торли миллий мусиқа асбоби. 27. Литва ССРдаги порт шаҳар. 28. Тол дарахтларидан бири. 29. Афғонистон билан дўстлик кўприги орқали боғланган шаҳар. 30. Зеб-зийнат буюмлари хунарманди.

Тузувчи: Ф. ОРИПОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Агрономия — инженер-мелиораторлар тайёрлайди (ўқиш мuddати — 5 йил). ҚИШЛОҚ ҲЎЖАЛИГНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ — кишлоқ ҳўжалигини механизациялаш бўйича инженер-механиклар тайёрлайди (ўқиш мuddати — 5 йил). МЕЛИОРАЦИЯ ИШЛАРИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ — мелиорация ишларини механизациялаш бўйича инженер-механиклар тайёрлайди (ўқиш мuddати — 5 йил). Агрономия ва ўсимликларни ҳимоя қилиш ихтисослигига — биология (оғзаки) ва химия (оғзаки) — касбага оид фанлар ҳисобланади; она тили ва адабиёт (йишо) — касбага оид эмас фан ҳисобланади, «қоғиқарли» ёки «қоғиқарсиз» баҳоланади.

ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ — инженер-мелиораторлар тайёрлайди (ўқиш мuddати — 5 йил). ҚИШЛОҚ ҲЎЖАЛИГНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ — кишлоқ ҳўжалигини механизациялаш бўйича инженер-механиклар тайёрлайди (ўқиш мuddати — 5 йил). МЕЛИОРАЦИЯ ИШЛАРИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ — мелиорация ишларини механизациялаш бўйича инженер-механиклар тайёрлайди (ўқиш мuddати — 5 йил). Агрономия ва ўсимликларни ҳимоя қилиш ихтисослигига — биология (оғзаки) ва химия (оғзаки) — касбага оид фанлар ҳисобланади; она тили ва адабиёт (йишо) — касбага оид эмас фан ҳисобланади, «қоғиқарли» ёки «қоғиқарсиз» баҳоланади. Гидромелияция, кишлоқ ҳўжалигини механизациялаш ва мелиорация ишларини механизациялаш ихтисос...

ҳақда СССР Қурулди Кучларидан ўз хизматини ўтаб қайтганлар конкурда имтиёзларга эга бўладилар.

АРИЗА ИНСТИТУТ РЕКТОРИ НОМИГА ЭЗИЛАДИ. Ариза билан қуйидаги ҳужжатлар қўйиб топширилади: ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асли), меҳнат дафтарасидан қўчирма (ишлатилган учун), 6 дона фотосурат (бош кийимсиз 3х4 см. ҳақмада), медицина — справкаси (форма № 086/У), паспорт, харбий билет (запасдаги харбий хизматлари учун) ёки харбий рўйхатга олиналган гувоҳнома (заҳирлик ёшидаги шахслар учун) шахсан кўрсатилади.

ҲУҶЖАТЛАР 25 ИЮНДАН 15 ИЮЛГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ ЭСА 16 ИЮЛДАН 1 АВГУСТГАЧА ЎТҚАЗИЛАДИ.

Институт қўнимгоҳи: 711520, Андижон области, Андижон район Қўтанёр қишлоғи.

«КИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ» — «СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА» БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32. ТЕЛЕФОНЛАР: Мухаррир ўринбосарлари — 33-44-43, 32-56-21, 33-16-27, 32-54-41, Масхул котиб. — 33-09-93, 32-56-26. Масхул котиб ўринбосарлари — 32-56-25, 32-54-48, 32-54-47. Партия турмуши бўлими — 33-54-33, 32-56-22. Совет қурилиш бўлими — 32-56-34. Деҳқончилик бўлими — 33-54-33, 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-33. Қишлоқ қурилиш бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36, 32-56-39. Ахборот-кино спорт бўлими — 32-54-46, 32-56-39. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52. Таржима бўлими — 32-56-31, 32-54-54, 32-54-55, 32-56-28. Иллюстрация бўлими — 32-58-79. Эълонлар бўлими — 33-81-42.